
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אמנות מודרנית ועכשווית ב'apos&; מראשית המאה ה 20 ועד ימינו
- 5317

תאריך עדכון אחרון 12-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תולדות האמנות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' גל ונטורה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: gal.ventura@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: רביעי, 14-12:30 בתיאום מראש, חדר 6830

מורי הקורס:
פרופ גל ונטורה

תאור כללי של הקורס:

הקורס יציג סקירה כרונולוגית של התפתחות האמנות המערבית מראשית המאה העשרים ועד ימינו, תוך התייחסות להקשרים ההיסטוריים, החברתיים והתרבותיים שבתוכם היא נוצרה. במהלך השעורים נתמקד באמנים ובזרמים מרכזיים כמו הפוביזם, הקוביזם, הגשר, הפרש הכחול, הפוטוריזם, ההפשטה הגיאומטרית של מונדריאן ושל מלביץ', הדאדא, הסוריאליזם, האקספרסיוניזם המופשט, אמנות הפופ, אמנות מינימליסטית, אמנות מושגית, ואמנות עכשווית, וכן בטקסטים ובמיניפסטים שנכתבו על ידי אמנים אלה. לצד דיון במודרניות, מודרניזם ופוסט מודרניזם, נבחן מגמות חוזרות באמנות המודרנית והעכשווית, כמו משיכה אל האחר; האדם והטבע; אמנות וטכנולוגיה, אמנות ואידיאולוגיה ועוד.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא ביסוס היכרות עם הזרמים, האמנים והיצירות המרכזיים שנוצרו במערב מ-1900 ועד ימינו, תוך הבנת ההקשר ההיסטורי בו הן נעשו; הבניית בסיס לצפיה והתבוננות ביצירות אמנות מודרניות ועכשוויות באופן עצמאי.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

יכולת זיהוי וניתוח של יצירות אמנות מהעידן המודרני; פיתוח יכולת קריאה חזותית ופרשנית של אמנות מודרנית.

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

פוביזם, קוביזם, הגשר, הפרש הכחול, פוטוריזם, הפשטה גיאומטרית של מונדריאן ושל מלביץ', דאדא, סוריאליזם, אקספרסיוניזם המופשט, אמנות הפופ, אמנות מינימליסטית, אמנות מושגית ואמנות עכשווית

חומר חובה לקריאה:

- אנרי מאטיס, רשימות של צייר (תרגום מצרפתית: נועם ברוך), תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 2011: 37-26.
- Matisse, Henri, "Note of a Painter," in B. Herschel Chipp, *Theories of Modern Art*, Berkeley: University of California Press, 1969: 130-137.
- קנדינסקי, ואסילי, על הרוחני באמנות, ביחוד בציור, ירושלים: מוסד ביאליק, 1994: 25-21, 75-43, 96-93.

- מארינטי, פיליפו, "המניפסט הפוטוריסטי הראשון [1909]", סטודיו, גיליון 41, פברואר 1993: 23-22
- בוצ'וני, אומברטו, קרלו קארה, לואיג'י רוסולו, ג'קומו באלה וג'ינו סווריני, "המניפסט של הציירים הפוטוריסטיים [1912]"; אומברטו בוצ'וני, קרלו קארה, לואיג'י רוסולו, ג'קומו באלה וג'ינו סווריני, "המניפסט הטכני של הציור הפוטוריסטי [1910]", מתוך "הפוטוריזם: מניפסטים ותעודות", קו, גיליון 6, 1986: 59-43.
- בוצ'וני, אומברטו, קרלו קארה, לואיג'י רוסולו, ג'קומו באלה וג'ינו סווריני, "מניפסט התערוכה לציבור [1912]"; אומברטו בוצ'וני, "המניפסט הטכני של הפיסול הפוטוריסטי [1912]", מתוך "הפוטוריזם: מניפסטים ותעודות", קו, גיליון 6, 1986: 59-43.
- Mondrian, Piet, "Natural Reality and Abstract Reality," in Chipp, B. Herschel, *Theories of Modern Art*, Berkeley: University of California Press, 1969: 321-325.
- Malevich, Kasimir, "Suprematism", in Chipp, B. Herschel, *Theories of Modern Art*, Berkeley: University of California Press, 1969: 341-346.
- Adolf Loos, "Ornament and Crime", 1908
- "טריסטן צארא: מאניפסט דאדא - 1918", מתוך: רות עמוסי ואיריס ירון (עורכים), דאדא וסוריאליזם בצרפת: אנתולוגיה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 1992: 99-94.
- Duchamp, Marcel, "The Creative Act", 1957
- ברטון, אנדרה, המניפסטים של הסוריאליזם, תל אביב: ספריית פועלים, 1986: 27-23.
- "טקסטים ברטון ופיליפ סופו: ראי ללא ציפוי", מתוך: רות עמוסי ואיריס ירון (עורכים), דאדא וסוריאליזם בצרפת: אנתולוגיה, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 1992: 166-162.
- גרינברג, קלמנט, "ציור מודרניסטי" [1963], מוזות 2, 1982, 12-5.

חומר לקריאה נוספת:

- Archer, Michael. *Art Since 1960*. London, 2002.
- Arnason, H. *History of Modern Art: Painting, Sculpture, Architecture, Photography*. New York, 1998.
- Belting, Hans. *Art History After Modernism*. Chicago, 2003.
- Butler, Cornelia H. and Lisa Gabrielle Mark (eds.). *WACK!: Art and the Feminist Revolution (exhibition catalogue)*. Cambridge, Massachusetts, 2007.
- Candish, Louise (ed.). *Art, A World History*. New York, 1998.
- Chipp, Herschel B. (ed.). *Theories of Modern Art: A Sourcebook by Artists and Critics*. Berkeley, University of California Press, 1968.
- Diehl, Gaston. *The Moderns*. New York, Crown Publishers, 1978.
- Drucker, Johanna. *Theorizing Modernism, Visual Art and the Critical Tradition*. New York, Columbia University Press, 1994.
- Fineberg, Jonathan. *Art Since 1940: Strategies of Being*. London, 1995.
- Foster, H. *The Return of the Real: The Avant-Garde of the End of the Century*, London: MIT Press, 1996.
- Foster, Hal; Rosalind Krauss; Yve-Alain Bois and Benjamin H. D. Buchloh. *Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism*, vols. 1-2, 2005.
- Gaiger, Janson. *Frameworks for Modern Art*. New Haven, 2003.
- Haftmann, Warner. *Painting in the 20th Century*, 2 vols. New York, 1965.
- Harrison, Charles and Paul Wood (eds.). *Art in Theory 1900-1930: An Anthology of Changing Ideas*, Oxford, 1992.

-
- Harrison, Sylvia. *Pop Art and the Origins of Post-Modernism*. Cambridge, 2001.
- Hartt, Frederick. *Art: A History of Painting, Sculpture, Architecture*. New York, 2002.
- Heartney, Eleanor; Helaine Posner; Nancy Princenthal; Sue Scott and Linda Nochlin, *After the Revolution: Women Who Transformed Contemporary Art*. Munich, 2007.
- Hopkins, David. *After Modern Art: 1945-2000*. Oxford, 2000.
- Hulter, P. *Futurism and Futurisms*, London: Thames and Hudson, 1992.
- Hunter, Sam and John Jacobus. *Modern Art: Painting, Sculpture, Architecture*. New York, Abrams, 1992.
- Huyghe, Rene (ed.). *Larousse Encyclopedia of Modern Art: From 1800 to the Present Day*. New York, Prometheus Press, 1965.
- Janson, H.W. *A History of Art*, New York: Harry Abrams, 1987.
- Krauss, R. *The Originality of the Avant-Garde and Other Modernist Myths*, Massachusetts: MIT Press, 1985.
- Nochlin, L. *Realism*, Harmondsworth: Penguin, 1971
- Perry, Gill and Paul Wood, (eds.). *Themes in Contemporary Art*. Yale University Press and The Open University, 2004.
- Read, Herbert. *A Concise History of Modern Painting*. London, Thames and Hudson, 1975.
- Rhodes, C. *Primitivism and Modern Art*, London: Thames and Hudson, 1994.
- Robertson, Jean and Craig McDaniel. *Themes of Contemporary Art: Visual Art after 1980*. Oxford University Press, 2013.
- Rosenthal, Mark. *Understanding Installation Art: From Duchamp to Holzer*. London, 2003.
- Rubin, W. (ed.), *Primitivism in 20th Century Art (Exhibition Catalogue)*, Museum of Modern Art, New York, 1984.
- Stiles, Kristine and Peter Selz (eds.). *Contemporary Art, A Sourcebook of Artists' Writings*. Berkeley, University of California Press, 1996.
- Smith, Terry. *What is Contemporary Art?*. Chicago: The University of Chicago Press, 2009.
- Walker, John Albert. *Art Since Pop*, London, 1975.
- Wheeler, Daniel. *Art Since Mid-Century, 1945 to the Present*. New York, 1991.

מרכיבי הציון הסופי :

מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
100 %

מידע נוסף / הערות:

הציון הסופי עבור תלמידי החוג לתולדות האמנות שונה, וכולל השתתפות בהדרכות, הגשת תרגילים, ובחינת סיום יחודית עבורם.